Gemeente Meppel

Memo

Kenmerk	: 3524297
Aan	: De leden van de raad en de Adviesraad Sociaal Domein
Van	: College van B&W
Datum	: 19-09-2025
Onderwerp	: Ontwikkelingen Jeugdhulp en consultatie regiovisie

De jeugdhulp is volop in beweging. Landelijke, regionale én lokale ontwikkelingen volgen elkaar snel op en lopen vaak parallel. In het memo van 25 juni 2025 hebben wij u geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom jeugdhulp en de middelen die voortvloeien uit het advies van de Commissie van Ark[1]. Mede naar aanleiding van de raadscommissie van afgelopen donderdag, willen wij u inzicht geven in waar we momenteel mee bezig zijn, waar onze focus ligt en wat de planning is.

Onze focus binnen de ontwikkelingen rondom jeugdhulp ligt op de volgende drie onderdelen: preventie en sociale basis, inkoop en de toegang.

Landelijk: Hervormingsagenda Jeugd en toekomstscenario

In de **Hervormingsagenda Jeugd 2023–2028**[2] hebben cliëntenorganisaties, professionals, aanbieders, gemeenten en het Rijk afspraken gemaakt over fundamentele verbeteringen in de jeugdhulp. Het doel is tweeledig:

1. Betere en tijdige zorg, dicht bij gezinnen.
2. Een financieel houdbaar stelsel.

De agenda richt zich op acht thema's, waaronder toegang en stevige lokale teams, domein overstijgende samenwerking, terugdringen van residentiële hulp en verbetering van de financieringssystematiek. Gemeenten zijn daarbij aan zet om de samenwerking, inkoop en organisatie van toegang en gebiedsteams te versterken.

Naast deze hervormingsagenda wordt ook gewerkt aan het **Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming**[3]. Doel is om gezinnen sneller en effectiever te helpen, met één vaste gezinsbeschermer als aanspreekpunt. Dit moet de bureaucratie verminderen en de zorg meer op maat maken.

---

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/01/30/advies-deskundigencommissie-hervormingsagenda-jeugd
[2] https://open.overheid.nl/documenten/addec5d5-279c-40de-b607-7b64e8441602/file
[3] https://www.voordejeugdenhetgezin.nl/actueel/nieuws/2025/07/14/stand-van-zaken-toekomstscenario-kind--en-gezinsbescherming

Ook het Integraal Zorgakkoord (IZA)[4] en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)[5] sluiten hierbij aan. Beide akkoorden richten zich op gezondheid en preventie, ook voor jeugd.

Positie van gemeenten

Gemeenten staan voor grote uitdagingen. Zorgstelsels kampen met stijgende kosten, tekorten aan personeel en een verschuiving van langdurige zorgvragen naar de jeugdzorg. Hierdoor lopen de kosten op en is er sprake van versnippering in de toegang. Omdat er geen duidelijke afbakening en geen budgetplafond voor de jeugdzorg bestaat, moeten gemeenten zoeken naar manieren om kostenbeheersing en transformatie te combineren.

Regionaal: samenwerking in Drenthe

In Drenthe werken gemeenten en jeugdzorgaanbieders samen in het **Transformatieakkoord Jeugd Drenthe[6]**. Doel: meer preventie, meer eigen verantwoordelijkheid en inzet van sociale netwerken, en snelle zorg dichtbij huis.

De landelijke hervormingsagenda verplicht gemeenten om regionale afspraken vast te leggen over inkoop en organisatie van specialistische jeugdhulp. Daarom wordt in Drenthe gewerkt aan een **Gemeenschappelijke Regeling (GR)**. Het wetsvoorstel *Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg* (aangenomen door de Tweede Kamer in april 2025) verplicht dit en treedt naar verwachting in januari 2026 in werking.

Binnen deze wet moet een aantal vormen van jeugdhulp minimaal regionaal worden ingekocht, zoals jeugdhulp met verblijf, pleegzorg, crisishulp en kinderbeschermingsmaatregelen.

Regiovisie

Daarnaast wordt gewerkt aan een **regiovisie** voor de specialistische jeugdhulp. Deze visie bevat verplichte onderdelen, zoals het aanpakken van wachttijden, bovenregionale samenwerking (bijvoorbeeld binnen *3Noord*), verbinding met lokaal en landelijk beleid, en de inzet van regionale expertteams.

De bijgevoegde definitieve conceptversie van de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp (bijlage 1) leggen we met dit memo voor commentaar voor aan de adviesraad sociaal domein en de gemeenteraad;

Het ontvangen commentaar op de definitieve conceptversie, geleiden we door naar het regioteam van de JHRD met het verzoek de feedback te wegen en op basis van

[4] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/09/16/integraal-zorgakkoord-samen-werken-aan-gezonde-zorg
[5] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/01/31/gala-gezond-en-actief-leven-akkoord
[6] https://sociaalweb.nl/nieuws/drentse-aanbieders-en-gemeenten-geven-de-transformatie-een-boost

de ontvangen feedback een definitieve regiovisie op te stellen en een nota van inlichtingen te verstrekken waarin op de hoofdlijnen van de feedback wordt ingegaan.

In de regiovisie is het volgende qua planning opgenomen: “Ervaringsdeskundigen, jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners, verwijzers, gedragsdeskundigen en teamleiders vanuit de lokale toegangen en managers sociaal beleid krijgen twee mogelijkheden om te reageren op de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp: in juli tot einde van het zomerreces op de eerste conceptversie en in de periode tussen 30 september en 7 november op de definitieve conceptversie.

Ook de gemeenteraden en de gemeentelijke adviesraden krijgen de mogelijkheid om al voordat er een definitieve versie van de regiovisie is, hun wensen en ideeën naar voren te brengen over de conceptversie van de regiovisie die is opgesteld door het regioteam (zie voor de totstandkoming en het uitgebreide voortraject van dit concept, pagina 17 onderdeel 1.8 van deze regiovisie). Uiteraard houden zij ook hun reguliere rol en positie en adviseren zij (de adviesraden) het college over de definitieve concept regiovisie en stellen zij deze regiovisie (al dan niet voorzien van moties) vast (gemeenteraden).”

	Bespreking in beleidsoverleg jeugd	Bespreking in ABO jeugd	Consultatie en bespreking met stakeholders	Colleges van burgemeester en wethouders	Adviesraden en veldpartijen (2e ronde)	Eventuele tussenstap naar ABO jeugd	Colleges van burgemeester en wethouders	Gemeenteraden
eerste conceptversie	12-jun-25	2-jul-25	juli en aug					
definitieve conceptversie	4-sep-25	24-sep-25		30-sep-25	tot 7 nov 2025		n.n.b.	dec-25

Lokaal: koers van Meppel

De gemeente Meppel wil een toekomstbestendig, preventief en effectief jeugdstelsel, in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd. In de **Jeugdnota 2023–2028** en de **Visie doorontwikkeling sociale basis 2025–2030** is vastgelegd dat problemen zoveel mogelijk in de eigen kring en via basisvoorzieningen moeten worden opgelost. Alleen waar nodig wordt opgeschaald naar lichte eerstelijnshulp of specialistische zorg.

In het proces rondom de Uitvoeringsnota Jeugd is de analysefase (het in kaart brengen van ons preventief aanbod, zowel inhoudelijk als financieel) afgerond. De komende maanden gaat het participatietraject met inwoners (jongeren) en betrokken partijen van start. De verwachting is dat het proces eind Q4 2025 is afgerond en de uitvoeringsnota in Q1 2026 wordt opgeleverd. De daadwerkelijke implementatie, waarbij uiteraard ook de koppeling wordt gemaakt met de landelijke en regionale ontwikkelingen zoals hiervoor genoemd, van de uitvoeringsnota zal in 2026 van start gaan; we verwachten wel dat uit dit proces bepaald preventief aanbod, bepaalde acties en/of inzet voortvloeien.

Inkoop lichte jeugdhulp in Meppel

Voor zwaardere jeugdhulp (zoals verblijf en specialistische zorg) geldt dat dit via de regionale GR wordt ingekocht. Voor de lichtere vormen kan Meppel zelf kiezen. Er zijn drie scenario's:

1. **Regionale inkoop via het cafetariamodel**. Hierbij werken enkele vaste aanbieders per perceel samen met de Stevige Lokale Teams. Voordelen: meer kwaliteit, betere aansluiting op de leefwereld van gezinnen, minder versnippering, stabiel aanbod en ruimte voor innovatie.
2. **Gezamenlijke inkoop in Zuidwest-Drenthe**, waarbij gemeenten samen een inkooporganisatie opzetten. Nadeel: gemiste schaalvoordelen van de GR.
3. **Zelfstandig inkopen door Meppel**, wat minder efficiënt is en ook schaalvoordelen mist.

De keuze voor één van deze varianten wordt in de eerste helft van 2026 gemaakt.

Vervolg

In november 2025 worden bovenstaande onderdelen besproken tijdens de themasessie jeugdhulp in *De Ronde*. Dan wordt ook de actuele stand van zaken in Meppel toegelicht.

Bijlage

1. Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026 - 2030